

INFORME 2/2015

MEMÒRIA
DELS COMPTES
GENERALS
DELS MUNICIPIS
EXERCICI 2012

SINDICATURA
DE COMPTES
DE CATALUNYA

INFORME 2/2015

**MEMÒRIA
DELS COMPTES
GENERALS
DELS MUNICIPIS
EXERCICI 2012**

Edició: abril de 2015

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
Fax +34 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Número de dipòsit legal: DL B 11411-2015

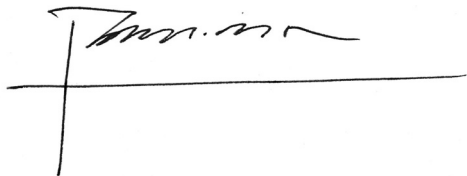
MANEL RODRÍGUEZ TIÓ, secretari general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

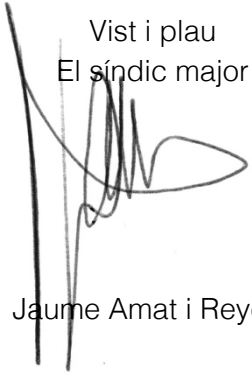
Que a Barcelona, el dia 10 de març del 2015, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, l. Sr. Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Sr. Andreu Morillas Antolín, Sr. Jordi Pons i Novell, H. Sr. Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom, Sra. Maria Àngels Servat i Pàmies, Sra. Emma Balseiro Carreiras i Sr. Miquel Salazar Canalda, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Sr. Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic H. Sr. Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 2/2015, relatiu a la Memòria dels comptes generals dels municipis, exercici 2012.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 30 de març de 2015

Vist i plau
El síndic major

Jaume Amat i Reyero

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	8
1. INTRODUCCIÓ	9
1.1. OBJECTE I ABAST	9
1.2. METODOLOGIA I LIMITACIONS	10
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA.....	12
2.1. ANTECEDENTS.....	12
2.2. ANÀLISI DELS APARTATS	15
2.2.1. Organització de l'ens	15
2.2.2. Gestió indirecta dels serveis públics.....	16
2.2.3. Bases de presentació dels comptes	17
2.2.4. Normes de valoració	17
2.2.5. Inversions destinades a l'ús general	18
2.2.6. Immobilitzacions immaterials	19
2.2.7. Immobilitzacions materials	19
2.2.8. Inversions gestionades	20
2.2.9. Patrimoni públic del sòl	21
2.2.10. Inversions financeres	21
2.2.11. Existències	22
2.2.12. Tresoreria	22
2.2.13. Fons propis	23
2.2.14. Informació sobre l'endeutament	23
2.2.15. Informació de les operacions per administració de recursos per compte d'altres ens públics	25
2.2.16. Informació de les operacions no pressupostàries de tresoreria	26
2.2.17. Ingressos i despeses	27
2.2.18. Informació sobre valors rebuts en dipòsit	28
2.2.19. Quadre de finançament	28
2.2.20. Informació pressupostària.....	29
2.2.21. Indicadors	34
2.2.22. Fets posteriors al tancament	36
3. CONCLUSIONS	36
3.1. OBSERVACIONS.....	37
3.2. RECOMANACIONS	38
4. ANNEXOS	40
4.1. AJUNTAMENTS SELECCIONATS EN LA MOSTRA.....	40
4.2. RELACIÓ D'AJUNTAMENTS QUE NO HAN LLIURAT LA MEMÒRIA EN FORMAT PDF A LA DATA DE TANCAMENT DE L'INFORME O HO HAN FET AMB ERRORS	45

ABREVIACIONS

- ICAL Instruccions de comptabilitat local, aprovades per les ordres 4041 i 4042/2004, del 23 de novembre (Ministeri d'Economia i Hisenda)
- IGAE Intervenció General de l'Administració de l'Estat

1. INTRODUCCIÓ

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, emet aquest informe sobre les memòries corresponents a l'exercici 2012, com a integrants dels comptes generals dels ajuntaments.

1.1. OBJECTE I ABAST

La Memòria, com a estat integrant del Compte general, ha de completar, ampliar i comentar la informació continguda en el Balanç, el Compte del resultat economicopatrimonial i l'estat de la Liquidació pressupostària, per oferir una imatge fidel de la situació financera de l'ens.

L'objecte del treball ha estat analitzar les memòries rebudes corresponents a l'exercici 2012 per tal de detectar-ne les àrees febles, insuficients o incompletes, o les mancances que es produeixen en la seva elaboració i comprovar si s'adeqüen als models normal i simplificat de les instruccions de comptabilitat local¹ i poder així fer les recomanacions necessàries per millorar-les.

L'abast subjectiu de l'informe són els ens matriu municipals. Queden, per tant, excloses de l'anàlisi les memòries d'altres ens locals i les dels ens dependents d'aquells subjectes a comptabilitat pública.

L'abast objectiu és la Memòria que forma part del Compte general de l'exercici 2012 i que els municipis han enviat a la Sindicatura fins a l'1 d'abril del 2014, data d'inici d'elaboració de l'informe.

Queda fora de l'abast objectiu d'aquest informe la fiscalització de la informació inclosa en cadascun dels apartats de les memòries de les corporacions locals considerades en aquest informe, ja que només es fa la constatació de l'existència o no de la informació preceptiva en cada apartat i la revisió analítica, per comprovar-ne la integritat, i el creuament de dades amb la resta d'informació detallada en els comptes i estats anuals, per verificar-ne la coherència interna.

---

1. Regla 98 de la ICAL, model normal, i Regla 86 de la ICAL, model simplificat, aprovades per les ordres del Ministeri d'Economia i Hisenda 4041/2004 i 4042/2004, respectivament, ambdues del 23 de novembre.

1.2. METODOLOGIA I LIMITACIONS

La metodologia emprada ha estat la revisió analítica de l'estructura i el contingut de les memòries elaborades pels ens d'una mostra seleccionada dels ajuntaments catalans.

S'ha volgut comprovar si les memòries s'adiuen amb el que està regulat en les instruccions de comptabilitat local dels models normal i simplificat, i en concret si compleixen la finalitat per a la qual han estat concebudes, que no és altra que completar, ampliar i comentar la informació financera.

Dels 920 ajuntaments que havien enviat a la Sindicatura el Compte general de l'exercici 2012 fins a l'1 d'abril del 2014, aollits al model normal o simplificat de la ICAL, se n'han seleccionat 189 segons la població oficial de l'any 2012² i amb representació suficientment significativa dels diferents estrats poblacionals definits. Aquests ajuntaments triats suposen el 21% (189/920) del total de comptes rebuts a la Sindicatura i el 20% (189/947) del total dels municipis catalans.

El quadre següent mostra la distribució de la mostra per estrats de població. Per a cada estrat s'ha establert un tant per cent sobre el seu total i els elements triats ho han estat de forma aleatòria.

Quadre 1. Distribució per estrats de població dels ajuntaments considerats en la mostra

Estrat	Total	Enviats a la Sindicatura fins a l'1.4.2014	Seleccionats	Percentatge sobre el total	Percentatge sobre els enviats
Municipis de més de 50.000 habitants	23	23	23	100	100
Municipis de 20.001 a 50.000 habitants	40	39	20	50	51
Municipis de 5.001 a 20.000 habitants	147	144	36	24	25
Municipis de fins a 5.000 habitants	737	714	110	15	15
Total	947	920	189	20	21

En els ajuntaments seleccionats hi ha una mostra força representativa dels principals proveïdors d'aplicacions informàtiques per dur la comptabilitat local distribuïdes i utilitzades a Catalunya.

En l'annex 4.1 es detallen els 189 ajuntaments seleccionats per a l'elaboració del treball, amb indicació del model de la ICAL que empen per dur la comptabilitat local. Un 91%

2. Les dades de la població són les del padró municipal d'habitants referides a l'1 de gener del 2012 declarades oficials mitjançant el Reial decret 1697/2012, del 21 de desembre.

(172/189) dels ajuntaments seleccionats van presentar el Compte general adaptat al model normal de la ICAL, mentre que el 9% restant (17/189) es va acollir al model simplificat.

L'acord del Ple de la Sindicatura de Comptes del 8 de maig del 2013³ estableix els formats i l'estructura dels fitxers que han de constituir la tramesa electrònica del Compte general, per a l'exercici 2012. La Memòria, en concret, s'ha de trametre en dos fitxers diferents, en format xml.

Un primer fitxer ha de recollir la informació numèrica dels quadres i estats que estableixen les respectives ICAL, segons el model normal o simplificat, que reflecteixen la informació que es desprèn de la comptabilitat. El segon fitxer ha de contenir la informació descriptiva que cal fer constar en els quatre primers apartats de la Memòria, relatius a organització, gestió indirecta dels serveis públics, bases de presentació dels comptes i normes de valoració aplicades, i els comentaris i notes que completen, amplien i/o comenten la informació dels comptes i estats que conformen els comptes anuals d'un ens local, que es cregui oportú fer.

La metodologia emprada per elaborar l'informe ha estat analitzar i revisar els esmentats fitxers des de dos punts de vista diferents: per una banda, verificar la integritat de les dades comptables i, per l'altra, validar la coherència interna d'alguns aspectes d'aquestes dades.

A més a més, el 21 de maig del 2014 es va enviar a tots els ajuntaments inclosos en la mostra un escrit on se'ls demanava la seva col·laboració amb la tramesa, de nou, en format pdf de la Memòria aprovada pel Ple de la Corporació, per poder comprovar que la Memòria aprovada pel Ple i la que s'extreu de la combinació dels dos fitxers abans esmentats tramesos a la Sindicatura amb la documentació del Compte general, coincideixen.

Una limitació a l'abast la constitueixen aquells ajuntaments que el 31 de juliol del 2014 encara no havien respost a la demanda de la Sindicatura o ho havien fet de forma incorrecta i per als quals, per tant, no ha estat possible fer aquesta segona comprovació. Aquests ajuntaments es detallen en l'annex 4.2 on s'especifiquen també aquells ajuntaments la resposta dels quals va arribar a la Sindicatura fora de termini.

---

3. Publicat en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* número 6382 el 24 de maig del 2013, mitjançant la Resolució del síndic major del 17 de maig del 2013.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. ANTECEDENTS

Les ordres 4041/2004 i 4042/2004, ambdues del 23 de novembre, del Ministeri d'Hisenda van aprovar, respectivament, els models normal i simplificat de les instruccions de comptabilitat adaptades al món local. Aquestes instruccions afegien, respecte als anteriors models, l'elaboració de la Memòria, perquè complementés la informació continguda en el Compte general i ajudés que aquest mostrés la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, dels resultats i de l'execució del pressupost.

D'acord amb la ICAL, tant en el model normal com en el simplificat, en l'elaboració de la Memòria cal tenir en compte els aspectes següents:

- Incloure qualsevol informació que sigui necessària per facilitar la comprensió dels comptes anuals, per reflectir la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat economicopatrimonial i de l'execució del pressupost de l'ajuntament.
- Omplir obligatòriament els quadres que s'incloguin en els apartats de la Memòria.
- Mostrar la informació relativa a la Liquidació pressupostària amb el mateix nivell de desagregació que l'emprat en l'elaboració de l'estat de la Liquidació del pressupost.
- Si algun apartat de la Memòria no conté informació com a conseqüència de l'absència d'operacions en la matèria de què tracta l'apartat en concret s'haurà d'identificar aquesta circumstància en l'apartat corresponent.

Cal tenir en compte que els models de Memòria que inclouen les instruccions recullen la informació mínima a detallar. L'ampliació en tot el que es consideri oportú queda a elecció de la corporació local.

A més, els municipis de més de 50.000 habitants i els ens locals d'àmbit superior tenen l'obligació de presentar un apartat amb informació relativa al càlcul de determinats indicadors de gestió en el sentit que estan recollits en el model normal de la ICAL pel que fa al punt 21 de la Memòria.

El 28 de juliol del 2006 la Intervenció General de l'Administració de l'Estat (IGAE), amb el consens dels òrgans de control extern autonòmics, va dictar una resolució en la qual es recomanava usar un format normalitzat del Compte general de les entitats locals en suport informàtic⁴ per afavorir i facilitar la tramesa de la documentació als diferents òrgans de control.

---

4. La resolució va ser publicada en el *Butlletí Oficial de l'Estat* número 189, del 9 d'agost del 2006.

En aquella resolució es definien uns formats i unes estructures estandarditzades, creades en col·laboració amb els òrgans de control extern de l'Estat, per a la tramesa de comptes en fitxers en format xml, el contingut i l'estructura dels quals havien de complir les especificacions tècniques publicades per la IGAE en l'esmentada resolució. En aquestes especificacions tècniques es recollia la informació corresponent a les dades numèriques dels quadres i estats que ha de contenir la Memòria, per a cadascun dels models –simplificat i normal– de la ICAL.

L'Acord del Ple de la Sindicatura de Comptes de Catalunya del 6 de febrer del 2005 va adoptar els formats recomanats per la IGAE per a la tramesa del Compte general de les corporacions locals catalanes de l'exercici 2006 i següents. Per obtenir aquella part de la informació de la Memòria no continguda en els formats esmentats, concretament la inclosa en els apartats descriptius, les notes i comentaris als quadres i qualsevol altra informació extra que s'hi fes constar, es demanava tota la Memòria en un fitxer en format pdf que s'havia d'afegir a la tramesa del Compte general. Així es tindria la Memòria completa aprovada per la corporació local integrada en el Compte general de cada entitat.

Posteriorment, per a la tramesa dels comptes de l'exercici 2012 la Sindicatura va adoptar que s'havia d'enviar un nou fitxer, en format xml, que substituïa el de format pdf.⁵ Amb aquest nou fitxer es pretenia uniformar els formats amb els que demanava el Tribunal de Comptes.

La Sindicatura va posar, per una banda, a l'abast dels ens locals, les eines per generar el fitxer xml i, per una altra, a l'abast de les empreses desenvolupadores de programari, l'esquema per poder incorporar un mòdul per generar el fitxer de forma automàtica des de l'aplicació per dur la comptabilitat local.

Tot i que aquestes actuacions van contribuir a fer que la informació de la Memòria que envien els ajuntaments a la Sindicatura s'adigués quant a estructura amb el que estableix la ICAL, es podria acabar produint diferències amb la Memòria que elaboren algunes corporacions locals.

Per aquest motiu, per a la tramesa del Compte general de l'exercici 2013, la Sindicatura va demanar als ens locals que tornessin a incloure en la tramesa el fitxer de la Memòria en format pdf.

En el quadre següent es detallen les mancances o errors que mostraven les memòries en format pdf elaborades i trameses per les corporacions, que també s'especifiquen.

---

5. El format i esquema del nou fitxer es va recollir en l'Acord del Ple de la Sindicatura del 8 de maig del 2013, relatiu a la forma en què les corporacions locals de Catalunya havien de trametre a la Sindicatura de Comptes el Compte general de l'exercici 2012 i següents per mitjans telemàtics.

Quadre 2. Mancances o errors detectats en l'estructura de les memòries en format pdf

Mancança o error	Ajuntament
El fitxer pdf només conté els quatre primers apartats que recull el model de Memòria de la ICAL, corresponents a l'organització de l'ens, la gestió indirecta dels serveis públics, les bases de presentació dels comptes i les normes de valoració.	Casseres Capolat Gavà Gósol Lladurs Maials Odèn Pacs del Penedès La Palma de Cervelló Pedret i Marzà Sant Cugat Sesgarrigues Sant Martí Sesgueioles Sant Vicenç de Torelló Subirats Tiana Tordera Torelló
El fitxer pdf només conté els quadres i estats que recull el model de Memòria de la ICAL a partir de l'apartat 5 de la ICAL. Hi manca, doncs, el contingut dels quatre primers apartats, corresponents a l'organització, la gestió indirecta dels serveis públics, les bases de presentació dels comptes i les normes de valoració.	Almacelles Artesa de Lleida Bell-lloc d'Urgell Constantí Fulleda Morera de Montsant
El fitxer pdf només conté alguns dels apartats que estableix la ICAL; en manquen la majoria. D'altra banda pot incloure altres apartats no establerts per la ICAL.	Dosrius Folgueroles Llagosta
El fitxer pdf conté únicament un resum de comentaris o notes fets en alguns dels apartats que recull el model de Memòria de la ICAL corresponent.	Puig-Reig
El fitxer pdf de la Memòria no segueix l'estructura definida en la ICAL corresponent.	Barcelona Cabra del Camp Vilassar de Dalt
La Memòria s'ha elaborat usant tant llengua catalana com castellana (en les capçaleres).	Igualada Roda de Barà

Un 34% (65/189) de les memòries en format pdf no disposaven d'un índex introductori de les matèries exposades que en facilités la consulta.

Molts cops la Memòria s'ha elaborat de forma automàtica a partir de les eines que ofereix l'aplicació informàtica emprada per dur la comptabilitat, sense que l'usuari hagi fet cap altra modificació ni hagi personalitzi el resultat.

2.2. ANÀLISI DELS APARTATS

La Memòria ha d'estar estructurada en vint-i-dos i divuit apartats, per als models normal i simplificat de la ICAL, respectivament.

Per a l'exercici 2012, la informació continguda en la Memòria que les corporacions locals han enviat a la Sindicatura de Comptes es descomponia en dos fitxers: un amb tota la informació numèrica i l'altre amb la informació no numèrica dels apartats de l'1 al 4 dels models de la ICAL, ambdós inclosos, i amb les notes i comentaris fets en els quadres i estats.

En aquest apartat s'exposen les principals mancances i incidències detectades en l'anàlisi realitzada dels diferents apartats de les memòries que les corporacions locals de la mostra han tramès a la Sindicatura.

2.2.1. Organització de l'ens

Amb independència del model d'instrucció emprat per la corporació local per dur la comptabilitat, l'apartat primer de la Memòria ha d'informar sobre la població oficial i altres dades de caràcter socioeconòmic que identifiquin l'ens, i també de l'estructura organitzativa bàsica a nivell polític i administratiu, el nombre mitjà de treballadors, tant de personal funcionari com de laboral, les entitats que en depenen, si s'escau, i les entitats públiques en què participi l'ens local, si és el cas, amb indicació de la seva activitat, i aquelles fundacions del patronat de les quals formi part. També hi ha d'haver una referència a les principals fonts de finançament de l'entitat i la importància relativa de cadascuna d'elles.

Tots els ajuntaments considerats en l'informe han fet constar alguna informació relativa a la població en el fitxer d'intercanvi d'informació, en format xml, que han fet arribar a la Sindicatura juntament amb la tramesa del Compte general de l'exercici 2012, si bé, en un 28% (53/189) dels casos es limitava a la simple quantificació del nombre oficial d'habitants sense cap altra indicació més, ni tan sols la referència a la font de la xifra quantificada que ha de coincidir amb les dades oficials del padró municipal d'habitants referides a l'1 de gener de cada exercici. L'anàlisi de les memòries en format pdf mostra que aquest percentatge millora, ja que disminueix fins al 4% (7/189).

En tres casos, les memòries lliurades a la Sindicatura no ofereixen cap informació relativa a l'estructura organitzativa bàsica de l'ajuntament, ni a nivell polític ni administratiu. Per altra banda, en un 21% (40/189) la informació que hi consta és força incompleta atès que no esmenta ni les àrees ni les regidories ni la representació política del Ple i, en la majoria dels casos, tampoc no s'especifica l'estructura administrativa de l'ens.

L'anàlisi de les memòries en pdf ha permès observar que no sempre és possible la inclusió en els fitxers en format xml de tramesa del Compte general a la Sindicatura, d'organismes estandarditzats que les aplicacions informàtiques generen i que els usuaris personalitzen per mostrar la informació corresponent a l'estructura organitzativa de l'ens.

Per altra banda, algunes de les aplicacions informàtiques per dur la comptabilitat local disposen de mòduls per generar automàticament la informació corresponent a l'apartat relatiu a l'organització de l'ens local, amb la informació que cal que introdueixi l'usuari. En algunes de les memòries analitzades s'ha detectat que el gestor ha formalitzat aquest subapartat transferint el paràgraf estandarditzat que li ofereix l'aplicació informàtica, amb informació mínima, i que únicament fa constar com a informació variable el nombre de regidories i, si és el cas, si alguna d'aquestes regidories està dirigida per l'alcalde, sense entrar en cap més detall. Aquesta informació molts cops és incompleta especialment en aquells ajuntaments de més grandària i més complexitat en la seva estructura organitzativa, que haurien d'ampliar la informació bàsica que ofereix l'aplicació informàtica.

Pràcticament tots els ajuntaments de la mostra informen del número mitjà d'empleats en l'exercici 2012, si bé en un 11% (21/189) dels casos aquesta informació no es pot considerar completa perquè es tracta únicament de la xifra global, sense la distinció entre el personal funcionari i el personal laboral. No ofereix informació sobre aquest aspecte la Memòria en pdf que van elaborar i trametre a la Sindicatura alguns ens, tot i que la informació apareixia en el fitxer xml tramès a la Sindicatura juntament amb la informació corresponent al Compte general.

Tots els ajuntaments formalitzen els apartats corresponents a l'existència o no d'entitats dependents o participades, tot i que no sempre amb indicació de l'activitat de cadascuna d'elles, en cas que en tinguin. Sols en un cas s'ha detectat que en la Memòria no es detalla ni l'organisme autònom ni l'entitat pública empresarial que depenia de l'ajuntament en l'exercici objecte d'anàlisi.

Un 45% (85/189) dels casos analitzats, d'acord amb la informació que han fet constar en la Memòria, indiquen que l'ajuntament no participa en cap entitat pública, i un 70% (133/189) que no forma part del patronat de cap fundació. No s'ha comprovat la veracitat d'aquesta informació perquè queda fora de l'abast de l'informe.

En un 5% (9/189) dels casos en la Memòria no s'inclou cap informació de les principals fonts de finançament i de la seva importància relativa. De la resta, un 14% (27/189) presenta informació força incompleta.

2.2.2. Gestió indirecta dels serveis públics

D'acord amb els models normal i simplificat de la ICAL, en l'apartat 2 de la Memòria cal aportar informació sobre els serveis públics gestionats per l'ens de forma indirecta amb

indicació, per a cada forma de gestió, de l'objecte, dels terminis, de les subvencions compromeses durant la vida del contracte en cas d'haver-n'hi, dels béns de domini públic afectats a la gestió, de les aportacions no dineràries, de les bestretes reintegrables i dels préstecs participatius, subordinats o d'altra naturalesa, concedits pel titular del servei al gestor, i dels béns objecte de reversió, com a mínim.

Un 11% (20/189) de les memòries analitzades no aporten cap informació en aquest apartat, la qual cosa no permet conèixer amb seguretat si és a causa que no presten cap servei públic que es gestioni de forma indirecta i, per tant, cal extreure'n la informació d'altres comptes i estats. Per altra banda, un 21% (40/189) més, presenten aquesta informació de forma força incompleta, ja que si bé identifiquen el servei i/o el prestador, no ofereixen tot el detall que especifica la ICAL, especialment pel que fa al desenvolupament del contracte quan aquesta és la forma de gestió escollida, les aportacions dineràries o els béns afectats a la gestió, entre altres aspectes.

2.2.3. Bases de presentació dels comptes

En l'apartat 3 de la Memòria cal oferir la informació en dues vessants: per una banda, la informació detallada sobre si hi ha algun principi comptable públic establert que no hagi estat aplicat o si se n'ha aplicat algun de diferent, i per l'altra, en cas que n'existeixi algun, l'explicació de les raons que impedeixen la comparació dels comptes de l'exercici amb els de l'exercici immediatament precedent, o qualsevol aclariment sobre l'adaptació dels imports de l'exercici per facilitar-ne la comparació amb els de l'exercici precedent. També cal incloure en aquest apartat les explicacions oportunes en el cas que s'hagi produït algun canvi de criteri de comptabilització significatiu d'un exercici a l'altre.

Tan sols un 5% (10/189) dels ajuntaments de la mostra han inclòs informació referida a tots els aspectes esmentats anteriorment encara que es tracti únicament d'especificar que no es dona informació relativa a alguns dels subapartats perquè no s'ha produït cap canvi de criteri comptable –ni cap canvi en la seva aplicació– diferent dels establerts.

Per altra banda, un 53% (101/189) dels ajuntaments no inclouen en la Memòria cap informació sobre les bases de presentació dels comptes. Alguna aplicació informàtica implementada per dur la comptabilitat local ofereix paràgrafs estandarditzats que l'usuari ha de completar o particularitzar, i l'usuari no ho fa sempre.

2.2.4. Normes de valoració

D'acord amb la ICAL, model normal i model simplificat, en l'apartat 4 de la Memòria, cal indicar els criteris comptables aplicats en relació amb les partides de l'immobilitzat, tant material com immaterial, les inversions financeres i els deutes, distingint entre curt i llarg

termini en tots dos casos, i les provisions per a insolvències efectuades. En el cas del model normal, a més a més, cal indicar els criteris de valoració de les existències i els de la comptabilització i estimació de les provisions del grup 1.

Un 19% (35/189) dels ajuntaments no ofereixen cap informació respecte als criteris de comptabilització de l'immobilitzat immaterial, com poden ser els criteris emprats en la capitalització, amortització, provisions, sanejament, si escau, dels béns immaterials i els emprats en la comptabilització dels contractes d'arrendament financer. Un 9% (17/189) no donen cap informació dels criteris de comptabilització de l'immobilitzat material: l'amortització i la dotació de provisions; la capitalització d'interessos i diferències de canvi; la comptabilització de costos d'ampliació, modernització i millores; la determinació del cost dels treballs efectuats per l'entitat per al seu immobilitzat i les actualitzacions de valors.

Un 34% (65/189) no ofereixen cap informació sobre la comptabilització de les inversions financeres. Un 53% (91/172) no indiquen els criteris emprats per a la comptabilització de les provisions del grup 1, i ni tan sols indiquen si n'han fet ni presenten una breu descripció general del mètode d'estimació i càlcul dels riscos o les despeses incloses en les provisions efectuades, si s'escau.

Un 20% (38/189) dels casos no presenten cap informació relativa als criteris de valoració emprats per a la comptabilització dels deutes a curt i a llarg termini, ni sobre la imputació a resultats de les despeses per interessos o primes diferides.

Un 10% (18/189) no ofereixen cap informació sobre els criteris emprats per a l'estimació i la determinació dels saldos deutors de difícil recaptació.

En molts casos la informació que aporten les memòries és la dels paràgrafs estandaritzats creats per les aplicacions informàtiques gestores de la comptabilitat, que l'usuari no sempre particularitza, i això comporta que la informació sigui massa general.

2.2.5. Inversions destinades a l'ús general

D'acord amb el que estableix la ICAL, independentment del model de què es tracti, l'apartat 5 de la Memòria ha d'informar, per una banda, del saldo inicial, dels moviments i del saldo final per a cadascun dels comptes en què s'estructura l'epígraf Inversions destinades a l'ús general, i, per una altra, del saldo final a 31 de desembre del patrimoni lliurat a l'ús general, desglossat, si és possible, en funció dels tipus de béns.

Un 88% (166/189) dels ajuntaments fan constar aquesta informació en la Memòria. Tot i això, en un 2% (4/189) dels casos s'ha detectat que el saldo, ja sigui l'inicial i/o el final, de l'epígraf Inversiones destinades a l'ús general no sempre coincideix amb el que mostra l'epígraf corresponent de l'actiu del Balanç, de l'any en curs o de l'exercici anterior, segons correspongui.

També s'ha detectat que la informació relativa als augments o les disminucions produïts durant l'exercici en la gestió de les inversions destinades a l'ús general que algun ajuntament mostra en la Memòria en pdf, no es recull correctament en el fitxer d'intercanvi de dades que envia juntament amb el Compte general, on aquest apartat presenta tots els valors a zero.

Pel que fa a la informació sobre el patrimoni lliurat a l'ús general que cal afegir en aquest apartat de la Memòria, s'ha detectat que un 14% (27/189) dels casos analitzats presenta alguna incidència, ja que els imports consignats no coincideixen amb els que ofereix el passiu dels balanços respectius o perquè hi manca la informació.

2.2.6. Immobilitzacions immaterials

D'acord amb el que estableix la ICAL, en l'apartat 6 de la Memòria, independentment del model emprat per l'ajuntament, cal fer-hi constar el moviment detallat dels comptes que recullen les immobilitzacions immaterials en concepte d'aplicacions informàtiques, de drets sobre béns en règim d'arrendament financer, i qualsevol altre immobilitzat immaterial que figuri en el Balanç, i també els saldos inicial i final dels comptes corresponents.

En un 16% (31/189) dels casos analitzats aquest apartat no és en el fitxer de la Memòria lliurada a la Sindicatura juntament amb el Compte general ni en la Memòria en format pdf lliurada pels mateixos ajuntaments afectats. Tanmateix, la revisió d'altres estats i comptes ha permès verificar que, efectivament, aquests ajuntaments no mostren immobilitzat immaterial en els respectius balanços. Hauria estat més entenedor especificar-ho o presentar el quadre amb tots els camps emplenats amb valor zero.

Un 2% (3/189) dels ajuntaments considerats en l'informe no mostren informació en aquest apartat mentre que en l'epígraf corresponent dels balanços respectius sí que hi consignen saldos.

2.2.7. Immobilitzacions materials

En l'apartat 7 de la Memòria, independentment del model de la ICAL emprat per l'ajuntament, cal fer-hi constar el moviment detallat dels comptes que recullen els saldos en concepte de terrenys, construccions, instal·lacions tècniques i qualsevol altre immobilitzat material, distingint les immobilitzacions en curs de les acabades. Així mateix cal informar dels béns en concepte d'immobilitzat material rebuts o lliurats en règim de cessió temporal o d'adscripció especificant-ne el valor net comptable, i també els béns afectes a garanties.

Un 3% (5/189) dels casos analitzats no presenten informació relativa a aquest apartat en el fitxer d'intercanvi d'informació en format xml, mentre que del que es dedueix del Balanç de

comprovació se n'hauria d'haver presentat. Tot i això, en pràcticament tots els casos sí que l'havien fet constar en la Memòria en pdf tramesa a la Sindicatura. Que aquesta informació no es reculli en el fitxer d'intercanvi de dades que aquests ajuntaments envien juntament amb el Compte és, probablement, a causa del fet que per elaborar aquest apartat s'hagin usat aplicacions independents de la utilitzada per dur la comptabilitat local.

Un 97% (184/189) dels ajuntaments de la mostra presenten la informació corresponent a béns en règim de cessió temporal amb tots els seus valors zero i un 99% (187/189 i 188/189, respectivament) fan el mateix pel que fa als béns cedits en adscripció i als béns afectes a garanties. Cal entendre, per tant, que no existeixen béns en aquestes dues situacions.

Tot i això, dinou d'aquests ajuntaments pel que fa als béns en règim de cessió, presentaven aquest tipus de béns en el seu Balanç, i dos més dels que no presentaven cap informació sobre els béns cedits en adscripció en realitat sí que en tenien, segons la informació que recollien els balanços respectius.

La gestió i revisió que anualment fa la Sindicatura de la documentació que constitueix el Compte general ha mostrat que no sempre arriba la informació correcta dels comptes esmentats i que a vegades en el tractament comptable es confon *cessió* i *adscripció* o *lliurats* i *rebuts*.

2.2.8. Inversions gestionades

En l'apartat 8 de la Memòria cal mostrar la informació relativa a inversions gestionades per altres ens públics. Únicament estan obligats a fer-ho aquells ajuntaments acollits al model normal de la ICAL per dur la comptabilitat.

Un 40% (69/172) dels ajuntaments considerats en l'informe acollits al model normal de la ICAL no presenten cap informació en aquest apartat de la Memòria i un 53% (92/172) presenten els quadres amb tots els camps emplenats amb valor zero. En ambdós casos cal entendre que s'indica que no existeix aquest tipus d'inversions.

En algun dels casos, però, tot i que els ajuntaments informen que no s'havien realitzat inversions gestionades per a altres ens públics, sí que mostren saldo en el Balanç sota aquest concepte, per la qual cosa hauria estat més entenedor consignar els saldos inicials i finals amb moviments nuls.

Tan sols un 6% (10/172) dels ajuntaments acollits al model normal de la ICAL mostren informació diferent de zero en aquest apartat.

2.2.9. Patrimoni públic del sòl

La ICAL estableix que en l'apartat 9 de la Memòria, segons el model normal, i 8, segons el model simplificat, cal incloure-hi els saldos inicials i finals, els moviments en concepte de terrenys i edificacions en general integrants del patrimoni públic del sòl, els aprofitaments urbanístics i altres béns i drets sota el mateix concepte, i les provisions i amortitzacions efectuades.

Un 32% (61/189) dels ajuntaments considerats en l'informe no fan cap referència a aquest apartat en les memòries que han elaborat. El 68% restant (128/189) presenta aquest apartat amb alguna informació, si bé en un 62% (79/128) d'aquests casos es tracta de l'estat emplenat amb zeros, fet que indica que aquest tipus de béns no existeix.

Dos ajuntaments que presenten informació relativa als augments o les disminucions produïts durant l'exercici en la gestió del patrimoni públic del sòl en la Memòria en pdf, no recullen aquesta informació en el fitxer xml d'intercanvi d'informació que envien a la Sindicatura juntament amb el Compte general, apartat que presenta tots els valors zero.

2.2.10. Inversions financeres

La ICAL model normal estableix que en l'apartat 10 de la Memòria cal incloure-hi els saldos inicials, els moviments i els saldos finals dels comptes afectats a les inversions financeres del Balanç, diferenciant les inversions financeres temporals de les permanents, i també les provisions efectuades. Aquesta mateixa informació es recull en l'apartat 9 de la Memòria en el model simplificat de la ICAL.

Un 38% (71/189) dels ajuntaments de la mostra no presenten cap informació en relació amb les possibles inversions financeres en les memòries que han elaborat. Un altre 17% (32/189) mostren en aquest apartat un quadre numèric amb tots els valors zero. En ambdós casos cal entendre-ho com indicatiu que aquest tipus d'inversions no existeix.

Tot i això, en algun cas en què no s'ofereix cap informació en relació amb aquest tipus d'inversions en la Memòria lliurada a la Sindicatura, s'ha detectat que, d'acord amb la informació que es desprèn del Balanç de comprovació, sí que existia saldo en concepte d'inversions financeres permanents a final d'any, fet que s'hauria d'haver recollit en la Memòria tot i que el concepte no hagués experimentat cap moviment durant l'exercici.

Aquelles corporacions locals que adoptin el model normal de la ICAL per dur la comptabilitat, cal que incloguin en la Memòria informació sobre els préstecs singulars concedits d'un import significatiu respecte del total, amb identificació del deutor. Un 42% (73/172) de les memòries analitzades, elaborades per aquells ajuntaments de la mostra que usen el model normal de la ICAL, no oferien cap informació relativa als préstecs singulars con-

cedits i un 57% (98/172) mostren tot el quadre formalitzat amb valors zero. Un cop més, en ambdós casos cal entendre-ho com a indicatiu que aquest tipus de préstecs no existeix.

2.2.11. Existències

La ICAL, model normal, estableix que en l'apartat 11 de la Memòria es reculli la informació sobre els moviments i el saldo final de les existències de l'ens.

Cap dels ajuntaments considerats en aquest informe presenten saldo en l'apartat d'existències.

2.2.12. Tresoreria

La informació sobre la Tresoreria de l'entitat es recull en l'apartat 12 de la Memòria de la ICAL model normal i en l'apartat 10 en el cas del model simplificat i en ambdós models el contingut coincideix.

D'acord amb el que estableixen les instruccions comptables locals, en l'apartat 12 cal fer-hi constar els saldos inicial i final dels comptes afectats a la tresoreria de l'entitat, inclosos els moviments interns de tresoreria i la formalització, i els moviments que s'hagin produït durant l'exercici.

En els formats d'intercanvi s'hi fa constar una doble informació: per una banda, la que la ICAL obliga que hi aparegui, i per l'altra, s'amplia amb la relativa a la conciliació dels saldos bancaris a final d'exercici, que, pràcticament tots els ajuntaments de la mostra, llevat de tres casos, han tramès.

Un 94% (177/189) de les memòries analitzades feien constar la informació relativa a la tresoreria amb formats i estructures correctes. En la resta dels casos s'ha detectat alguna o algunes incidències relatives a la no-coincidència dels saldos finals de la tresoreria a 31 de desembre de l'exercici 2012 o anterior que mostren en aquest estat, amb els que consten en l'epígraf corresponent del Balanç. Aquestes diferències, degudes a causes tan diverses com errors de comptabilització, integració de saldos d'ens dependents extingits, imports en formalització, o altres d'indole diversa no sempre són explicades en notes o comentaris aclaridors dins d'aquest mateix apartat, com caldria.

En el cas d'un ajuntament es va emplenar aquest apartat amb tots els valors zero mentre que en realitat sí que existia un saldo final de tresoreria diferent de zero com palesen altres estats. Tot i això, la revisió de la Memòria en pdf mostra que sí que es va incloure la informació detallada dels moviments de la tresoreria de l'entitat, informació que no queda recollida en el fitxer de tramesa d'informació del Compte general a la Sindicatura de Comptes.

2.2.13. Fons propis

L'apartat 13 de la Memòria, segons la ICAL model normal, i l'apartat 11, segons el model simplificat, han de recollir la informació relativa als saldos i el moviment dels fons propis, constituïts pel patrimoni, les reserves, els resultats de l'exercici corrent i anteriors, coincidint per ambdós models.

Un 87% (165/189) de les memòries analitzades presenten aquest estat formalitzat sense incidències. La resta, un 13% (24/189), mostra alguna o algunes de les incidències següents:

- No coincideix el saldo inicial total dels fons propis que consten en la Memòria amb el saldo final de l'exercici anterior pel mateix concepte. És el cas d'un 6% (11/189) dels ajuntaments de la mostra.
- No coincideix el saldo del total dels fons propis de la Memòria a 31 de desembre amb els que consten en el Balanç pel mateix concepte i data. És el cas d'un 4% (8/189) dels ajuntaments de la mostra.
- El saldo final d'algun dels comptes relacionats amb la comptabilització dels fons propis de la Memòria no coincideix amb la suma del saldo inicial, entrades o dotacions i els augments per transferències o traspassos d'un altre compte, deduïdes les sortides, baixes o reduccions i les disminucions per transferències o traspassos a un altre compte. És el cas d'un 3% (6/189) dels ajuntaments de la mostra.

Dos ajuntaments no havien formalitzat aquest apartat i dos ajuntaments més, si bé mostren alguna informació relativa als moviments dels fons propis en la Memòria en pdf, aquesta informació no es reflecteix en el fitxer d'intercanvi d'informació, en format xml, que envien juntament amb el Compte general on, en aquest apartat, tots els valors són zero.

2.2.14. Informació sobre l'endeutament

La informació sobre l'endeutament de l'entitat es recull en l'apartat 14 de la Memòria, segons la ICAL en el model normal, i en l'apartat 12, segons el model simplificat, i coincideix en ambdós models. Totes dues ICAL inclouen quadres models per reflectir tota la informació o una part d'ella; per tant, és obligatori formalitzar-los.

La informació corresponent a l'endeutament s'estructura en tres parts diferenciades: la primera, referida als passius financers a llarg i curt termini; una segona, referida a les operacions d'intercanvi financer, i la tercera, que conté la informació sobre els avals concedits.

Passius financers a llarg i curt termini

Pel que fa als passius financers a llarg i curt termini, cal mostrar la informació corresponent als capitals i als interessos explícits i implícits,⁶ agrupada per tipus de deute segons siguin emprèstits i altres emissions anàlogues, emprèstits i altres emissions anàlogues per operacions de tresoreria, deutes amb entitats de crèdit, deutes amb entitats de crèdit per operacions de tresoreria, deutes amb entitats públiques i altres deutes, i diferenciant sempre l'endeutament en euros de l'endeutament en moneda diferent de l'euro, quan s'usi el model normal de la ICAL.

La majoria dels ajuntaments mostren quadres emplenats amb zeros per indicar la inexistència de saldos o moviments en alguns dels subapartats que configuren la informació dels passius financers a llarg i curt termini; tot i això, no sempre mostren tots els subapartats que indica la ICAL. A més, un 7% (14/189) de les memòries analitzades no presenten cap informació sobre aquest aspecte, i no indiquen la circumstància que provoca la no-inclusió de l'estat.

Un 51% (97/189) dels ajuntaments de la mostra presenten alguna incoherència en la informació que ofereixen, ja que no coincideixen alguns dels saldos finals pendents a 31 de desembre registrats en aquest apartat de la Memòria sobre l'endeutament amb els saldos dels comptes corresponents que figuren en el Balanç de comprovació, o bé palesen errors en el quadre intern de l'estat perquè no és correcta la suma del total pendent a 31 de desembre dels deutes detallats o bé perquè no coincideixen els saldos finals un cop aplicats als saldos inicials, els augments i les amortitzacions dels deutes produïdes durant l'exercici.

Aquestes incoherències es produeixen per errors de comptabilització de les operacions o per l'existència de deutes que no queden correctament recollits en la Memòria, atès que la informació es gestiona amb aplicacions independents de la que s'utilitza per dur la comptabilitat local i que posteriorment no s'integren en l'aplicació. Això comporta, a més a més, que la informació no quedi recollida en els fitxers de tramesa del Compte general a la Sindicatura.

Operacions d'intercanvi financer

La informació referida a les operacions d'intercanvi financer ha de recollir la situació a 31 de desembre dels deutors i creditors corrents i la diferència resultant, i distingir entre operacions d'intercanvi financer de divises i operacions d'intercanvi financer d'interessos.

---

6. Els ens que s'acullin al model simplificat de la ICAL per dur la comptabilitat no estan obligats a oferir la informació relativa als interessos implícits.

També ha d'identificar les operacions principals d'endeutament que es trobin cobertes amb les corresponents operacions d'intercanvi financer.

El resultat cal presentar-lo agrupat per operacions d'intercanvi financer de divises i operacions d'intercanvi financer d'interessos. Per a cadascuna de les operacions cal informar del resultat acumulat des de la seva formalització o l'assumpció fins a final d'exercici, o fins al venciment, i detallar-ne els imports d'acord amb l'estructura que mostra la mateixa ICAL; tot això, únicament per a aquells ens acollits al model normal de la instrucció.

Tots els ajuntaments analitzats presenten els quadres d'aquest apartat de la Memòria emplenats amb zeros, llevat de dos casos, que no presenten cap informació d'aquest aspecte i, per tant, cal entendre que no s'han dut a terme operacions d'intercanvi financer en moneda nacional ni en divises en els ajuntaments de la mostra seleccionada.

Avals concedits

Per completar la informació sobre l'endeutament de l'entitat, cal informar de les característiques dels avals concedits en vigor a l'inici de l'exercici, dels concedits i dels cancel·lats durant l'exercici i dels que continuen en vigor el 31 de desembre. Cal indicar-ne la finalitat, la persona o l'entitat avalada i les dates de concessió i venciment. Per als avals cancel·lats cal distingir, a més a més, els que hagin estat executats i indicar les partides pressupostàries a què s'hagin aplicat. També cal informar de les quantitats reintegrades a l'entitat com a conseqüència d'aval executats durant l'any o en els anys anteriors i de les aplicacions pressupostàries a què s'hagin imputat.

Tota aquesta informació cal que es presenti amb la mateixa estructura que els quadres que mostra la ICAL, que coincideixen per als dos models.

Un 36% (67/189) dels ajuntaments considerats en la mostra no presenten cap quadre formalitzat en aquest apartat, un 50% (94/189) més presenten els quadres amb tots els imports a zero, cosa que indica que no existeixen avals concedits, mentre que el 15% restant (28/189) els presenten amb informació.

Respecte a la informació relativa als avals reintegrats que també cal oferir en aquest apartat, únicament tres ajuntaments han fet arribar informació en els fitxers en format xml que formen part del Compte general, tramesos a la Sindicatura.

2.2.15. Informació de les operacions per administració de recursos per compte d'altres ens públics

La informació sobre les operacions per administració de recursos per compte d'altres ens públics es recull en l'apartat 15 de la Memòria, i únicament cal oferir-la en el cas que l'ens s'aculli al model normal de la ICAL per dur la comptabilitat.

La ICAL estableix els models de quadres que cal emplenar per recollir aquesta informació i detalla per a cada un dels comptes que reflecteixin comptablement la gestió realitzada derivada de l'administració de recursos d'altres ens públics, el desenvolupament del procés de gestió dels recursos administrats, les devolucions de recursos d'altres ens públics que s'hagin pogut produir durant l'exercici i les obligacions derivades de la gestió i els comptes corrents operatius amb altres ens públics.

Un 42% (72/172) de les memòries analitzades no presenten cap informació relativa a algun o alguns dels aspectes que estableix la ICAL en aquest apartat. La ICAL indica els quadres que cal formalitzar, i, per tant, cal entendre obligatòria la seva formalització, que hauria de ser, en el cas d'inexistència de l'operació o el fet comptable, amb import zero en tots els apartats, tal com s'ha fet en un 43% (74/172) dels casos analitzats. Alguns dels ajuntaments ho van indicar, a més a més, en la Memòria amb la nota *Llistat sense dades*.

El creuament dels saldos pendents de cobrament o pagament que consten en els diferents apartats que componen l'estat d'evolució i situació dels recursos administrats per compte d'altres ens públics, amb els dels comptes corresponents del Balanç de comprovació, palesa que aquests saldos no sempre coincideixen. En alguns casos la diferència està provocada pel fet que no es mostra informació en l'esmentat apartat o es mostren quadres emplenats amb zeros mentre que en el Balanç de comprovació sí que hi figuren imports. Això pot ser a causa que la gestió dels recursos administrats per compte d'altres ens públics es porta de forma externa a l'aplicació que gestiona la comptabilitat o amb eines ofimàtiques no integrades.

2.2.16. Informació de les operacions no pressupostàries de tresoreria

La informació corresponent a les operacions no pressupostàries de tresoreria es recull en els apartats 16 i 13 de la Memòria, segons se segueixi el model normal o el model simplificat de la ICAL, respectivament. La informació cal mostrar-la seguint els quadres model que ofereix la ICAL i que agrupa les operacions pels deutors, pels creditors i pels cobraments i pels pagaments pendents d'aplicar al pressupost.

Un 16% (30/189) dels ajuntaments de la mostra no ofereixen informació en algun dels apartats esmentats sobre els saldos deutors o creditors per operacions no pressupostàries o sobre els pagaments i/o cobraments pendents d'aplicar al pressupost quan l'anàlisi del Balanç de comprovació palesa l'existència d'algun o alguns tipus d'aquests saldos. En alguns casos, sí que es mostra la informació però no coincideix amb la informació corresponent del Balanç.

Per altra banda, un 12% (22/189) mostren saldos de deutors per operacions no pressupostàries que no coincideixen amb la informació que mostra l'estat del Romanent de tresoreria. El mateix ha succeït en un 14% (27/189) dels casos pel que fa als saldos de creditors.

2.2.17. Ingressos i despeses

La ICAL, model normal, estableix que en l'apartat 17 de la Memòria cal informar, per una banda, sobre les subvencions rebudes pendents de justificació i deixa un ampli marge a la presentació de la informació sempre que s'indiquin les característiques de la subvenció, l'import rebut i l'import pendent de justificar. Per altra banda, cal informar també sobre les transferències i subvencions concedides que suposin un import significatiu respecte del total, i indicar també l'import, les característiques i les dades identificadores del perceptor.

Un 22% (38/172) dels ajuntaments considerats mostren informació relativa a les subvencions rebudes pendents de justificació, mentre que la resta o bé no presenten cap informació o la presenten amb valors zero.

Un 34% (58/172) dels ajuntaments considerats informava sobre les transferències i subvencions concedides.

Un 75% (129/172) dels ajuntaments de la mostra que han elaborat la Memòria d'acord amb el model normal de la ICAL no mostren tampoc cap comentari que amplii la informació inclosa en els estats.

Algunes corporacions indiquen els criteris que consideren per incloure una subvenció o una transferència en aquest apartat de la Memòria en funció dels imports, molts cops absoluts, o relacionats amb el total de subvencions i/o transferències concedides en l'exercici. L'anàlisi efectuada ha mostrat que els criteris i la materialitat dels imports són molt diversos i poc uniformes.

En un 6% (10/172) dels casos analitzats es detecta que la Memòria en pdf presenta la informació detallada pel que fa a les transferències i subvencions concedides o rebudes mentre que aquesta informació no es recull en el fitxer d'intercanvi d'informació enviat a la Sindicatura juntament amb el Compte general. Aquest fet és, probablement, a causa que la informació s'ha elaborat al marge de l'aplicació informàtica per dur la comptabilitat o perquè les condicions que s'han establert per incloure o no la informació (l'import econòmic significatiu) han fet que no hagi quedat recollida en la comptabilitat.

En el model simplificat de la ICAL s'estableix, sense més detall, que aquells ajuntaments que presentin els seus comptes aollint-se a aquest model, han d'informar, en l'apartat 14 de la Memòria, sobre qualsevol circumstància de caràcter substantiu que afecti els ingressos i les despeses.

En la revisió de les memòries elaborades pels disset ajuntaments aollits al format simplificat de la ICAL, s'ha observat que no presenten cap informació llevat de la de dos ajunta-

ments, que mostren, en les elaborades en format pdf, la informació corresponent a les transferències i subvencions, tal com les estableix la ICAL en el model normal.

2.2.18. Informació sobre valors rebuts en dipòsit

Segons el model normal de la ICAL, l'apartat 18 de la Memòria ha de recollir la informació sobre els valors rebuts en dipòsit inclosos els avals i les assegurances de caució rebudes, amb el detall que indica la mateixa ICAL en un quadre model que ofereix per a l'elaboració de la Memòria. La mateixa informació l'han de fer constar en l'apartat 15 de la Memòria aquells ajuntaments aollits al model simplificat de la ICAL per dur la seva comptabilitat.

Un 17% (33/189) de les memòries analitzades no mostren cap tipus d'informació en aquest apartat i un 14% (27/189) inclouen l'estat tal com l'estableix la ICAL però amb tots el valors a zero, fet que indica que aquest tipus de valors no existeix.

Per altra banda, dos dels ajuntaments que mostren informació sobre valors rebuts en dipòsit ho fan amb errors de coherència interna perquè no coincideix l'import del total dels dipòsits rebuts pendents de devolució a final d'exercici amb la suma del saldo a inici d'exercici més les modificacions produïdes, més els dipòsits rebuts en l'exercici, menys les cancel·lacions produïdes; ni la suma del total dels dipòsits detallats pendents de devolució a 31 de desembre detallats.

2.2.19. Quadre de finançament

Els ajuntaments que apliquen el model normal de la ICAL han d'elaborar un quadre de finançament i incloure'l en l'apartat 19 de la Memòria amb indicació dels recursos financers obtinguts durant l'exercici, la seva aplicació i l'efecte que han produït les esmentades operacions sobre el capital circulant. Els ajuntaments que s'acullin al model simplificat de la ICAL no cal que incloguin aquesta informació en les seves memòries.⁷

Tots els ajuntaments de la mostra que han aplicat la ICAL, model normal, inclouen aquest estat, on detallen els fons aplicats, els fons obtinguts i les variacions de circulant. No s'han detectat errors significatius d'integritat ni de coherència amb altres estats, llevat del cas de dos ajuntaments, que el mostren buit de valors. En un dels dos casos, però, s'ha pogut comprovar que en la Memòria que elabora en format pdf el quadre de finançament sí que hi constava inserit, mentre que aquesta informació no va quedar recollida en el fitxer en format xml tramès a la Sindicatura amb la documentació relativa al Compte general.

---

7. Amb l'aplicació de la nova Instrucció de comptabilitat local, model normal, aprovada per l'Ordre 1781/2013, del 20 de setembre del 2013, i que ha entrat en vigor l'1 de gener del 2015, deixa de ser obligatòria la formalització del quadre de finançament.

2.2.20. Informació pressupostària

Segons la ICAL model normal la informació pressupostària s'ha de recollir en l'apartat 20 de la Memòria, i en el 16 segons el model simplificat, distribuïda en tres grans subapartats: la informació corresponent a l'exercici corrent, la dels exercicis tancats i la dels exercicis posteriors, amb major o menor detall segons el model de la ICAL emprat per dur la comptabilitat local.

En un subapartat més s'ha d'informar de la gestió de les despeses amb finançament afectat i, finalment, un altre ha de contenir informació de l'estat del Romanent de tresoreria ajustat de l'entitat. La informació cal mostrar-la seguint l'estructura dels quadres model que incorpora la mateixa ICAL.

Els punts següents mostren el resultat del treball realitzat en relació amb cadascun dels subapartats esmentats.

Pressupost de l'exercici corrent

En aquest subapartat cal recollir la informació relativa a la gestió pressupostària dels ingressos i de les despeses de l'exercici corrent.

Pel que fa a la liquidació de les despeses, la informació ha de ser la corresponent a les modificacions dels crèdits inicials produïdes, amb el detall per partides pressupostàries, tipus de modificació i import.

De la revisió de les memòries considerades en aquest informe es palesa que un 3% (6/189) dels ajuntaments mostren un total de modificacions de crèdit que no coincideix amb la suma de cadascuna de les modificacions detallades. Un 2% (4/189) més presenten un desquadrament amb les modificacions que consten en l'estat de la Liquidació del pressupost de despeses, quan la informació d'ambdós estats hauria de coincidir.

Pel que fa a les modificacions pressupostàries, no s'ha detectat cap més incongruència en les memòries que elaboren la resta d'ajuntaments de la mostra.

Les memòries també han de recollir la informació relativa als romanents de crèdit amb la distinció entre els romanents compromesos i els no compromesos i, per a cada cas, indicar si són susceptibles de ser incorporats o no en el pressupost de l'exercici següent. Un 66% (125/189) de les memòries analitzades mostren aquesta informació.

Un 21% (40/189) de les memòries analitzades no ofereixen informació en aquest apartat, mentre que de la Liquidació pressupostària se'n dedueix l'existència de romanents. Tot i això, onze d'aquests ajuntaments sí que fan constar la informació relativa als romanents de

crèdit, en les memòries que han elaborat en format pdf, encara que no sempre hi consta de forma completa. Aquesta informació, però, no es recull en el fitxer d'intercanvi de dades que envien a la Sindicatura juntament amb el Compte general.

Un 13% (25/189) dels ajuntaments de la mostra presenten divergències entre la informació corresponent als romanents de crèdit que consta en la Memòria i la que es mostra en la Liquidació del pressupost de despeses, mentre que aquesta informació hauria de coincidir.

La ICAL estableix que aquest subapartat també ha de contenir informació sobre l'execució dels projectes de despesa, de forma individualitzada per a cada projecte inclòs en l'annex d'inversions o que es financi amb recursos afectats, i indicar l'any d'inici, la durada i l'execució d'acord amb l'estructura que estableix la ICAL. Aquesta informació no cal que la incloguin els ajuntaments que s'acullin al model simplificat de la ICAL per dur la comptabilitat.

Un 55% (95/172) dels ajuntaments que han emprat el model normal de la ICAL per a l'elaboració dels comptes i estats no han presentat la informació relativa a l'execució dels projectes de despesa o bé l'han presentat amb tots els valors zero.

Pel que fa a despeses, la ICAL estableix que en aquest subapartat sobre la informació pressupostària de l'exercici corrent corresponent a la liquidació de les despeses, s'han de fer constar els creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost, d'acord amb l'esquema que estableix la mateixa ICAL. Un 29% (54/189) de les memòries analitzades en el decurs del treball no mostren la informació esmentada i no s'hi especifica si és a causa de la inexistència d'aquest tipus d'operacions, tot i que això sigui deduïble a partir de l'anàlisi d'altres comptes.

Un 12% (23/189) dels casos analitzats mostren alguna incidència en l'emplenament d'aquest apartat, ja que no coincideix la suma de l'haver que reflecteix el compte financer corresponent, Creditors per operacions pendents d'aplicar a pressupost (413) del Balanç de comprovació, i l'import dels creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost que s'ha fet constar en la Memòria amb un import diferent o amb valor zero.

Pel que fa al pressupost d'ingressos de l'exercici corrent i d'acord amb el que estableix la ICAL, en aquest subapartat cal recollir la informació relativa al procés de gestió dels ingressos pressupostats i indicar els drets anul·lats, els drets cancel·lats i la recaptació neta en els esquemes que estableix la ICAL.

Un 2% (4/189) dels casos presenten alguna incidència, ja que no coincideix la informació que mostren les memòries en algun dels subapartats corresponents a la gestió dels ingressos pressupostaris amb la que consta en l'estat de la Liquidació pressupostària en relació amb el total dels drets anul·lats o cancel·lats.

També cal incloure en la Memòria la informació detallada sobre les devolucions d'ingressos produïdes durant l'exercici amb l'estructura que estableix la ICAL, independentment del model emprat per a l'elaboració dels comptes anuals.

Un 3% (6/189) dels ajuntaments considerats en la mostra no inclouen aquesta informació en la Memòria que han lliurat a la Sindicatura, però del Balanç de comprovació se'n dedueix que no havien realitzat devolucions d'ingressos indeguts en el decurs de l'exercici 2012.

Un 5% (10/189) dels ajuntaments considerats sí que mostren algun error en la comptabilització de les devolucions d'ingressos, ja que presenten diferències entre la informació que fan constar en aquest subapartat i la que es desprèn dels comptes financers, Drets anul·lats per devolució d'ingressos (433) i/o Creditors per devolució d'ingressos (408), en el Balanç de comprovació.

També cal afegir la informació corresponent als compromisos d'ingrés adquirits durant l'exercici amb el detall dels concertats, els realitzats i els pendents segons l'estructura que estableix la ICAL. Aquesta informació únicament és obligatòria per als ajuntaments que adoptin el model normal de la ICAL per dur la comptabilitat. Un 73% (126/172) de les memòries de l'esmentat model analitzades no presenten cap informació referida als compromisos d'ingrés concertats o la presenten amb valors zero, la qual cosa denota que per als ens corresponents aquests tipus de compromisos no existeixen.

Pressupostos dels exercicis tancats

L'apartat de la informació pressupostària de la Memòria també ha de recollir la corresponent a la liquidació pressupostària dels drets a cobrar i de les obligacions a pagar procedents d'exercicis tancats segons els models que estableix la ICAL.

Pel que fa a les obligacions, ha d'incloure les obligacions pendents de pagament a principi d'exercici, les modificacions que s'hagin pogut produir durant l'exercici i detallar les prescripcions, els pagaments realitzats i els saldos pendents de pagament en acabar l'any.

L'apartat també ha d'incloure la mateixa informació pel que fa als drets a cobrar d'exercicis tancats separant els drets anul·lats, les anul·lacions de les liquidacions i els ajornaments i fraccionaments; i en el cas dels drets cancel·lats, els cobraments en espècie, les insol·vències, les prescripcions i els drets cancel·lats per altres causes.

Un 5% (9/189) dels ajuntaments considerats en l'informe mostren alguna incidència de coherència en aquest apartat, ja que no coincideix la informació relativa als drets i/o obligacions pendents de cobrament i/o pagament a final d'any, respectivament, procedents d'exercicis tancats amb la que es desprèn dels corresponents comptes financers del

Balanç de comprovació, o bé amb la que es dedueix de la suma del total pendent de cobrament i/o pagament a començament d'any i les modificacions efectuades durant l'exercici.

Aquells ajuntaments que per dur la comptabilitat hagin adoptat el model normal de la ICAL cal que facin constar, a més a més, les variacions de les obligacions a pagar i dels drets a cobrar procedents de pressupostos tancats que suposin l'alteració dels imports calculats com a resultat pressupostari en exercicis anteriors, presentada segons l'estructura dels models que estableix la ICAL. En un 5% (8/172) de les memòries analitzades es detecten errors de coherència entre la informació presentada en aquest apartat i la corresponent que es mostra en altres estats o apartats, molts cops produïdes perquè els signes de les modificacions dels drets i/o de les obligacions es registren de forma errònia.

Pressupostos dels exercicis posteriors

Independentment del model de la ICAL emprat per dur la comptabilitat cal que l'ens reculli en aquest subapartat la informació corresponent als compromisos de despesa adquirits amb càrrec a pressupostos d'exercicis posteriors, tant els adquirits durant l'exercici com en els exercicis precedents, d'acord amb el detall que estableix la ICAL.

Els ajuntaments acollits al model normal de la ICAL, a més a més, han de fer el mateix pel que fa als compromisos d'ingrés amb càrrec a exercicis posteriors.

Un 46% (86/189) i un 48% (83/172) dels ajuntaments, pel que fa als compromisos de despesa i d'ingrés, respectivament, mostren en aquest apartat un quadre formalitzat amb tots els valors a zero, cosa que cal interpretar que és a causa de la inexistència d'aquest tipus de compromisos.

A aquests percentatges cal afegir tots aquells ajuntaments que no mostren cap tipus d'informació relativa als compromisos amb càrrec a exercicis futurs que pel que fa a les despeses s'han quantificat en 72, i pel que fa als ingressos, en 75 ajuntaments, el que fa que s'assoleixin uns percentatges del 84% (158/189) i del 92% (158/172), respectivament, per a les despeses i els ingressos. Cal entendre que els percentatges indiquen que en els corresponents ajuntaments no existeix aquest tipus de compromisos, cosa que no és coherent amb el fet que són molts els ajuntaments que recorren a l'endeutament pluriennal com a font de finançament.

Despeses amb finançament afectat

En aquest subapartat cal fer constar informació individualitzada dels projectes de despesa amb finançament afectat amb el detall que estableix la ICAL. Cal identificar les desviacions que es produeixin durant l'exercici i les acumulades; per a cada projecte de despesa cal aportar informació sobre la gestió de la despesa, per una banda, i sobre la gestió de

l'ingrés afectat, per una altra. La ICAL estableix que cal identificar cadascun d'aquests projectes de despesa i indicar-ne l'any d'inici, la durada i l'execució d'acord amb una estructura determinada.⁸

També cal presentar informació sobre les desviacions de finançament que es produeixin, per agents, amb el mateix detall que per als projectes de despesa amb finançament afectat.

Un 30% (57/189) dels ajuntaments considerats en la mostra no inclouen cap informació relativa a la identificació i l'execució dels projectes de despesa amb finançament afectat, i un 21% (39/189) la presenten amb tots els valors zero, per la qual cosa cal entendre que aquest tipus de projectes no existeix en el 51% (96/189) dels ajuntaments de la mostra.

Un 14% (26/189) dels casos analitzats no mostren cap informació sobre les desviacions produïdes en l'exercici o acumulades d'exercicis anteriors i, per tant, cal entendre que no existeixen desviacions en el finançament dels projectes de despeses afectades. La mateixa informació ofereix la Memòria en pdf lliurada a la Sindicatura. Pràcticament la totalitat dels vint-i-sis ajuntaments afectats utilitzen la mateixa aplicació informàtica per dur la comptabilitat.

Per altra banda, un 44% (83/189) dels ajuntaments de la mostra inclouen en les memòries el quadre corresponent a les desviacions de finançament amb tots els valors zero, la qual cosa indicaria, un cop més, la inexistència de desviacions en el finançament de les despeses afectades, mentre que, en realitat, de l'anàlisi d'altres estats es dedueix que això no és així en la majoria dels casos.

A més a més, en un 8% (15/189) de les memòries analitzades, la informació que mostren referida a les desviacions de finançament produïdes durant l'exercici no coincideix amb les desviacions de finançament positives i/o negatives que ajusten el resultat pressupostari respectiu, fet que palesa errors de coherència.

Únicament un 35% (66/189) de les corporacions considerades en la mostra ha presentat la informació relativa a la identificació i la gestió de cada unitat de despesa, la gestió dels ingressos afectats i les desviacions de finançament per agents que cal incloure per cada unitat de despesa amb finançament afectat.

Quan la Sindicatura ha comunicat aquestes mancances a les corporacions afectades, algunes d'elles han respost a la Sindicatura que no utilitzen el mòdul de seguiment dels

---

8. La informació per cada projecte de despesa se simplifica en la Memòria que cal elaborar a partir de l'exercici 2015 amb l'aplicació de la nova ICAL, aprovada per les ordres 1781/2013 i 1782/2013, del 20 de setembre, en els seus models normal i simplificat, respectivament, ja que s'elimina el detall individualitzat de cada projecte de despesa amb finançament afectat i s'han de mostrar únicament les desviacions que s'hagin pogut produir en el seu finançament.

projectes d'inversions que les aplicacions informàtiques per dur la comptabilitat local posen a l'abast de l'usuari. Aquest fet impossibilita que es reculli aquesta informació en el fitxer d'intercanvi de dades amb la Sindicatura de Comptes i el Tribunal de Comptes i obvia els controls inherents a la gestió unificada de la informació que faria aflorar alguns dels errors detectats.

Romanent de tresoreria

La informació pressupostària es complementa amb l'estat del Romanent de tresoreria ajustat, calculat d'acord amb el que estableixen les regles 81-86 pel que fa a la ICAL model normal, i les regles 69-74 pel que fa a la ICAL model simplificat.

De l'anàlisi de les memòries elaborades pels ajuntaments integrants de la mostra es desprèn que en un 74% (139/189) dels casos no hi ha cap incidència considerable en el Romanent de tresoreria. El 26% restant (50/189) de les memòries hi presenten diferents errors, ja que alguns dels saldos consignats en el càlcul del Romanent no coincideixen amb els dels comptes financers corresponents que es recullen en el Balanç de comprovació. Aquestes diferències es produeixen sobretot en els fons líquids de tresoreria a 31 de desembre del 2012, en les partides pendents d'aplicar al pressupost i/o en les dotacions efectuades per a saldos deutors de dubtós cobrament.

Una minoria d'ajuntaments presenten en el Romanent de tresoreria errors en el càlcul del total dels drets pendents de cobrament i/o de les obligacions pendents de pagament a final d'any, ja que no es corresponen amb el desglossament dels imports pendents de cobrament i/o pagament de l'exercici corrent, dels exercicis tancats, de les operacions no pressupostàries i de les partides pendents d'aplicar al pressupost.

Finalment, un 12% (22/189) dels ajuntaments presenten un ajustament per excés de finançament afectat en el Romanent de tresoreria, que difereix del total de les desviacions de finançament acumulades positives que es mostren en el subapartat corresponent de la Memòria.

2.2.21. Indicadors

En la Memòria cal incloure un apartat 21 o 17, segons es tracti del model normal o simplificat, on es mostrin diferents indicadors calculats a partir de la informació proporcionada pel Compte general. Aquests indicadors es classifiquen en tres grans grups: els indicadors financers i patrimonials, els pressupostaris i els de gestió.

La finalitat de tots ells és oferir, per una banda, informació sobre l'execució pressupostària, l'endeutament de la corporació, la capacitat d'estalvi i la situació financera, i per una altra

banda, amb els indicadors de gestió, oferir informació sobre el cost i rendiment dels serveis prestats per l'ens.

La ICAL, independentment del model, estableix els indicadors que cal oferir i deixa un cert marge en el seu càlcul, atès que, si bé indica els conceptes que comprèn cada indicador, no defineix amb exactitud els components del càlcul de cadascun d'ells. D'aquesta manera és la corporació local i, molts cops, en definitiva, l'aplicació informàtica emprada per dur la comptabilitat, la que determina el càlcul exacte de cadascun dels indicadors exposats en la Memòria.

Aquest és el cas, per exemple, d'alguns dels indicadors financers i patrimonials com el de la liquiditat immediata o la solvència a curt termini, que comprenen en el seu càlcul les obligacions pendents de pagament i/o els drets pendents de cobrament. La majoria de les aplicacions informàtiques per a la seva determinació se ceneixen a la definició comptable que en fa la ICAL en les regles corresponents al càlcul del Romanent de tresoreria,⁹ fet pel qual l'indicador perd el caràcter "financer".

Per al cas dels indicadors de gestió, cal tenir en compte que els que esmenta la ICAL ho són a títol orientatiu i que deixa llibertat a la corporació per a la definició i càlcul sempre que permetin avaluar l'economia, l'eficàcia i l'eficiència en la prestació dels serveis; així, la ICAL només indica uns principis bàsics a tenir en consideració. El càlcul i la inclusió d'aquests tipus d'indicadors en la Memòria únicament l'han de fer obligatòriament els municipis de més de 50.000 habitants i altres entitats locals d'àmbit superior.

Un 12% (23/189) de les memòries elaborades pels ajuntaments considerats en aquest informe no mostren cap indicador: ni financer, ni patrimonial, ni pressupostari.

Tot i això, un 22% (5/23) d'aquests ajuntaments, que no mostren cap indicador en el fitxer d'intercanvi d'informació que han enviat a la Sindicatura amb el Compte general de l'exercici 2012,¹⁰ sí que feien constar tots els indicadors preceptius en els models de Memòria elaborada en format pdf que van lliurar a la Sindicatura en relació amb aquest informe. Probablement, el fet de calcular-los independentment del mòdul de l'aplicació informàtica i la no-integració posterior ha fet que aquesta informació no quedés recollida automàticament quan es va generar el suport informàtic de l'esmentada documentació.

A més a més, un 2% (4/189) dels casos considerats mostren la despesa i la inversió per

---

9. Regles 83-86 en el cas de la ICAL, model normal, i 69-74 en la ICAL, model simplificat.

10. D'acord amb els formats establerts en l'Acord del Ple de la Sindicatura de Comptes, relatiu a la forma en què les corporacions locals de Catalunya han de trametre a la Sindicatura de Comptes el Compte general per mitjans telemàtics, aprovat en la sessió de data 8 de maig del 2013.

habitant, el superàvit o dèficit per habitant i la contribució del pressupost en el Romanent de tresoreria amb valor zero quan del càlcul aportat resulten valors diferents a zero.

Un 74% (17/23) dels ajuntaments amb una població superior als 50.000 habitants no ofereixen cap indicador de gestió en el fitxer xml del Compte general tramès a la Sindicatura. Alguns d'ells indiquen que el motiu de no fer-ho és que la informació corresponent a l'anàlisi de la gestió dels serveis que presten ja es fa constar en la Memòria justificativa del cost i rendiment dels serveis públics que afegeixen al Compte general de l'entitat com a documentació complementària.¹¹

Dos dels ajuntaments considerats en l'informe mostren en la Memòria en format pdf un estudi sobre els costos i rendiment dels serveis de manteniment de cementiris, de l'activitat urbanística, dels mercats municipals, de la gestió de residus, de les escoles bressol, de la gestió del servei de grua, en l'apartat de la gestió pressupostària, on hi fan constar diversos indicadors de gestió que després no queden recollits en el fitxer xml que envien a la Sindicatura i aquesta al Tribunal de Comptes amb la informació corresponent al Compte general de l'exercici.

2.2.22. Fets posteriors al tancament

Tan sols un 31% (58/189) dels ajuntaments considerats en aquest informe han indicat en les memòries que han elaborat relatives a l'exercici 2012, l'existència d'algun fet que s'ha produït amb posterioritat a l'elaboració dels comptes anuals que, per la seva importància o significació, han considerat interessant d'incloure en aquest apartat final –el 22 o el 18– tal com estableix la ICAL, model normal o simplificat, respectivament. De la resta d'ajuntaments, un 22% (29/131) ni tan sols fan constar aquest apartat en la Memòria que han elaborat, per la qual cosa, cal pressuposar que no es va incloure cap mena d'informació perquè no s'havia produït cap esdeveniment que es considerés significatiu.

3. CONCLUSIONS

L'examen de les memòries trameses pels ajuntaments ha fet palesa la diversitat de criteris emprats per a la seva elaboració. En moltes ocasions les diferències són generades per les aplicacions informàtiques utilitzades per confegir la comptabilitat i generar els comptes anuals.

---

11. La Regla 101 de la ICAL model normal obliga que els municipis amb població superior als 50.000 habitants i altres entitats locals d'àmbit superior adjuntin al Compte general una Memòria justificativa del cost i rendiment dels serveis públics.

La manca de col·laboració de catorze ajuntaments dels cent vuitanta-nou a què fa referència aquest informe, que no han facilitat la Memòria en format pdf, malgrat que els ha estat requerida de forma reiterada, i onze ajuntaments més que la van lliurar fora del termini atorgat o que van enviar documentació errònia, han representat una limitació a l'elaboració d'aquest informe.

3.1. OBSERVACIONS

Les observacions més importants que es desprenen del treball efectuat són les que s'indiquen a continuació.

1) La Memòria no cobreix l'objectiu previst per la normativa

La majoria de les memòries no assoleixen correctament l'objectiu de completar, comentar i ajudar a comprendre la resta de comptes i estats que configuren el Compte general de les corporacions locals. Això és així per incompliments formals o de contingut, per estar incompletes i presentar mancances, o bé per la introducció de factors erronis o amb manca de fiabilitat que poden induir a confusió.

S'ha detectat que sovint no es fa constar cap tipus d'informació en alguns dels apartats de la Memòria, la qual cosa fa que s'hagi de pressuposar que la informació demanada no existeix. Això, caldria exposar-ho de forma explícita.

S'han observat errors de coherència o incongruències en la informació que es dona en alguns dels apartats de les memòries analitzades, ja que no coincideix amb la informació que mostren altres comptes o apartats de la mateixa Memòria o altres comptes i estats anuals integrants del Compte general. Aquests errors es detecten en pràcticament tots els apartats amb informació numèrica analitzats, on no sempre s'han fet constar les corresponents notes explicatives.

2) Formats i llengua

Les memòries que elaboren algunes corporacions locals presenten formats i estructures no adequats en relació amb les matèries que contenen. S'ha detectat algun cas en què la Memòria ha estat redactada utilitzant alhora la llengua catalana i la castellana en diferents apartats sense cap raó que ho justifiqui.

3) Paràgrafs estandarditzats

Les aplicacions informàtiques que les corporacions locals utilitzen per portar la comptabilitat generen paràgrafs estàndard per a la configuració d'alguns dels apartats de la Memòria, de forma que el gestor únicament ha d'incloure-hi una informació mínima que li

demana l'aplicació. Aquest és el cas, sobretot, dels apartats inicials descriptius relatius a la gestió indirecta dels serveis públics, l'organització de l'ens local, la base de presentació dels comptes o les normes de valoració de determinades partides.

Aquesta informació molts cops resulta incompleta, especialment en aquells ajuntaments de major grandària, amb més complicació organitzativa o més complexitat comptable.

De la mateixa manera, els quadres i estats que les aplicacions informàtiques incorporen en l'elaboració automàtica de la Memòria molts cops acusen la manca de notes i comentaris que aclaririen i completarien la informació.

4) Tramesa de la Memòria

La forma en què s'obliga a trametre la Memòria del Compte general, mitjançant l'elaboració de dos fitxers independents en format xml, si bé facilita el tractament i l'explotació de la informació que contenen, pot introduir una sèrie de factors distorsionadors que fan que aquesta Memòria no es correspongui fidelment amb la Memòria realment aprovada pel Ple de la corporació.

La comparació de les memòries trameses a la Sindicatura en format xml, elaborades amb les eines informàtiques utilitzades pels ens locals, i les memòries efectivament realitzades per l'òrgan interventor de l'ajuntament i aprovades pel Ple de la corporació en format pdf, posa en evidència, molts cops, un gran nombre de diferències entre unes i altres.

A causa de la detecció d'aquesta situació, per a la tramesa del Compte general corresponent a l'exercici 2013, la Sindicatura va ampliar els fitxers que formen el Compte general de les corporacions locals amb un fitxer més, en format pdf, que reproduís la Memòria aprovada pel Ple de la Corporació, com s'ha exposat en l'apartat 2.1.

3.2. RECOMANACIONS

En el decurs del treball, i en relació amb l'elaboració de les memòries, s'han observat diversos aspectes susceptibles de millora perquè aconsegueixin la finalitat que tenen prevista de completar i ampliar i comentar la informació continguda en el Balanç, el Compte del resultat economicopatrimonial i l'estat de la Liquidació pressupostària, per oferir una imatge fidel de la situació financera de l'ens. En aquest sentit es fan les recomanacions següents.

1) Optimització del procediment

El gestor comptable hauria de tenir especial cura de garantir la integritat de la informació incorporant al sistema tots els fets econòmics, totes les operacions comptables i tota la informació necessària que li demani l'aplicació informàtica per fer possible la generació

completa dels diferents comptes i estats, tal com els estableix la ICAL. Igualment hauria de vetllar perquè les actualitzacions del programari que es defineixin siguin aplicades en les versions utilitzades per l'ens local, de forma que sempre se'n disposi de la darrera versió.

2) Formats d'edició

S'hauria de respectar un format mínim de publicació de la Memòria que inclogués un índex informatiu dels continguts, que tingués uniformitat en l'exposició i jerarquització en els apartats expositius i que respectés l'ordre de presentació i estructura que estableix la ICAL i no limitar-se a editar un seguit de comptes i estats sense cap altra informació.

3) Emplenament dels diferents apartats

En la Memòria sempre s'haurien de fer constar tots els apartats preceptius, independentment que existeixi activitat o no sobre la qual s'hagi d'informar; així, en cas que no existís un determinat fet comptable se'n confirmaria de forma expressa la inexistència. En el cas que en el decurs de l'exercici no s'hagués produït cap moviment d'alguns conceptes comptables, caldria fer constar els saldos inicial i final amb moviment nul dels comptes afectats, deixant constància de forma expressa de la inexistència de moviments.

4) Concreció de determinats continguts i imports

Per tal que totes les entitats locals apliquessin criteris uniformes i equivalents, caldria que el legislador concretés els criteris que han de condicionar la inclusió en la Memòria de determinada informació i no deixar únicament a criteri de la corporació local la consideració de significatiu o no d'alguns imports. Aquest és el cas de la informació relativa als préstecs singulars concedits inclosos en les inversions financeres, o de la relativa a les transferències i subvencions concedides per l'ens local d'import significatiu i altres que es recullen també en la nova ICAL, aplicable des de l'1 de gener del 2015.

Mentre això no es produeixi, les corporacions locals haurien d'incloure en un comentari o en una nota als estats, els criteris aplicats per considerar significatiu l'import d'un préstec singular concedit o d'una transferència o subvenció concedida, en relació amb el total, i per tant per incloure'l o no en l'apartat corresponent.

5) Revisió dels mòduls de les aplicacions informàtiques en la generació del fitxer xml

L'òrgan interventor de l'ens local hauria d'esbrinar les causes de les incidències que li són comunicades anualment per la Sindicatura, per poder esmenar-les. Els errors en el tractament informàtic caldria que es comunicuessin a les empreses proveïdores del programari per tal que s'esmeni l'aplicació informàtica i d'aquesta forma no es reiterin any rere any.

4. ANNEXOS

4.1. AJUNTAMENTS SELECCIONATS EN LA MOSTRA

Nom	Població	Model d'ICAL
Agramunt	5.633	Normal
Aiguamúrcia	906	Normal
Aitona	2.419	Normal
Albagés, L'	425	Normal
Aleixar, L'	926	Normal
Alfara de Carles	399	Normal
Alfarràs	3.077	Normal
Almacelles	6.728	Normal
Alp	1.745	Normal
Altafulla	4.835	Normal
Ametlla de Mar, L'	7.688	Normal
Ametlla del Vallès, L'	8.190	Normal
Arenys de Munt	8.530	Normal
Arsèguel	91	Normal
Artesa de Lleida	1.507	Normal
Ascó	1.680	Normal
Avellanès i Santa Linya, Les	458	Normal
Badalona	220.977	Normal
Barberà del Vallès	32.436	Normal
Barcelona	1.620.943	Normal
Bàscara	968	Simplificat
Batea	2.136	Normal
Bellcaire d'Urgell	1.350	Normal
Bell-lloc d'Urgell	2.420	Simplificat
Biosca	213	Normal
Borges Blanques, Les	6.060	Normal
Botarell	1.126	Normal
Brull, El	261	Simplificat
Cabra del Camp	1.165	Normal
Cabrils	7.140	Normal
Calders	955	Normal
Calldetenes	2.441	Normal
Camarasa	945	Normal
Canovelles	16.090	Normal
Cantallops	333	Normal

Nom	Població	Model d'ICAL
Capolat	90	Normal
Casserres	1.578	Simplificat
Castellar de la Ribera	159	Normal
Castellar del Vallès	23.363	Normal
Castelldefels	62.989	Normal
Castelló de Farfanya	549	Normal
Catllar, El	4.164	Normal
Celrà	4.914	Normal
Cerdanyola del Vallès	57.892	Normal
Cervera	9.440	Normal
Collbató	4.287	Normal
Constantí	6.774	Normal
Cornellà de Llobregat	87.458	Normal
Dosrius	5.176	Normal
Esparreguera	21.856	Normal
Estaràs	168	Normal
Esterri de Cardós	75	Normal
Farrera	140	Normal
Figueres	45.262	Normal
Floresta, La	164	Normal
Folgueroles	2.230	Normal
Franqueses del Vallès, Les	19.023	Normal
Fulleda	103	Normal
Gavà	46.488	Normal
Gimenells i el Pla de la Font	1.170	Normal
Ginestar	937	Normal
Girona	97.198	Normal
Gósol	221	Normal
Granada, La	2.047	Normal
Granollers	59.954	Normal
Guardiola de Berguedà	998	Simplificat
Hospitalet de Llobregat, L'	257.057	Normal
Igualada	39.198	Normal
Isona i Conca Dellà	1.083	Normal
Ivars d'Urgell	1.647	Normal
Juià	347	Normal
Lladó	736	Simplificat
Lladurs	180	Normal

Nom	Població	Model d'ICAL
Llagosta, La	13.612	Normal
Llambilles	713	Normal
Lleida	139.834	Normal
Lliçà d'Amunt	14.584	Normal
Llívia	1.689	Normal
Lloar, El	116	Normal
Llorac	118	Normal
Lloret de Mar	40.837	Normal
Llosses, Les	224	Normal
Maials	980	Normal
Manresa	76.570	Normal
Martorell	28.070	Normal
Masnou, El	22.550	Normal
Mataró	124.084	Normal
Meranges	91	Normal
Moià	5.793	Normal
Mollet del Vallès	52.242	Normal
Montblanc	7.356	Normal
Móra d'Ebre	5.704	Normal
Morera de Montsant, La	167	Normal
Mura	227	Normal
Odèn	268	Normal
Olesa de Montserrat	23.980	Normal
Olot	33.813	Normal
Pacs del Penedès	879	Normal
Palma de Cervelló, La	3.023	Normal
Pardines	154	Normal
Paüls	602	Normal
Pedret i Marzà	184	Simplificat
Piles, Les	214	Normal
Pineda de Mar	26.066	Normal
Pira	501	Normal
Pla del Penedès, El	1.198	Simplificat
Planoles	308	Normal
Pobla de Montornès, La	2.897	Normal
Pont de Suert, El	2.516	Normal
Pontons	531	Normal
Ponts	2.698	Normal
Pradell de la Teixeta	199	Normal

Nom	Població	Model d'ICAL
Prat de Llobregat, El	63.162	Normal
Premià de Dalt	10.289	Normal
Puig-reig	4.301	Normal
Reus	107.211	Normal
Riba-roja d'Ebre	1.316	Normal
Ribera d'Ondara	447	Normal
Ribes de Freser	1.914	Normal
Riner	294	Normal
Roca del Vallès, La	10.393	Normal
Roda de Berà	6.299	Normal
Roses	19.896	Normal
Rubí	74.484	Normal
Sabadell	207.938	Normal
Salou	26.601	Normal
Salt	30.146	Normal
Sant Adrià de Besòs	34.482	Normal
Sant Boi de Llobregat	83.070	Normal
Sant Carles de la Ràpita	15.232	Normal
Sant Cugat del Vallès	84.946	Normal
Sant Cugat Sesgarrigues	986	Simplificat
Sant Joan Despí	32.792	Normal
Sant Martí Sesgueioles	373	Normal
Sant Mateu de Bages	643	Simplificat
Sant Quirze del Vallès	18.994	Normal
Sant Vicenç de Torelló	2.029	Normal
Sant Vicenç dels Horts	28.084	Normal
Santa Bàrbara	3.898	Normal
Santa Coloma de Cervelló	7.964	Normal
Santa Coloma de Gramenet	120.593	Normal
Santa Coloma de Queralt	3.040	Normal
Santa Eulàlia de Ronçana	7.009	Normal
Santa Llogaia d'Àlguema	348	Simplificat
Santa Oliva	3.322	Normal
Santa Susanna	3.338	Normal
Sarrià	1.662	Normal
Savallà del Comtat	68	Normal
Senterada	133	Normal
Sentmenat	8.521	Normal
Setcases	187	Normal

Nom	Població	Model d'ICAL
Sidamon	736	Normal
Sils	5.702	Normal
Subirats	3.076	Normal
Sudanell	887	Normal
Sunyer	297	Normal
Tarragona	133.954	Normal
Tàrraga	16.731	Normal
Terrassa	215.678	Normal
Tiana	8.151	Normal
Tordera	16.318	Normal
Torelló	13.883	Normal
Torre de l'Espanyol, La	681	Normal
Torrebeßes	302	Normal
Torredembarra	15.310	Normal
Torrelameu	723	Normal
Torrelavit	1.392	Simplificat
Torroella de Montgrí	11.494	Normal
Torroja del Priorat	172	Normal
Tortosa	34.734	Normal
Tremp	6.515	Normal
Ultramort	208	Simplificat
Urús	201	Simplificat
Vajol, La	93	Simplificat
Vallcebre	274	Simplificat
Vallromanes	2.480	Normal
Valls d'Aguilar	300	Normal
Valls de Valira, Les	948	Normal
Ventalló	816	Normal
Verdú	1.008	Normal
Vic	41.191	Normal
Vidreres	7.732	Normal
Viladecans	65.188	Normal
Vilafranca del Penedès	39.035	Normal
Vilalba Sasserra	703	Normal
Vilamacolum	289	Simplificat
Vilanova i la Geltrú	66.591	Normal
Vilaplana	628	Normal
Vilassar de Dalt	8.865	Normal

4.2. RELACIÓ D'AJUNTAMENTS QUE NO HAN LLIURAT LA MEMÒRIA EN FORMAT PDF A LA DATA DE TANCAMENT DE L'INFORME O HO HAN FET AMB ERRORS

Nom	Observacions de la tramesa
Ametlla de Mar, L'	Dins del termini establert van enviar l'expedient d'aprovació del Compte general. Posteriorment van fer la tramesa correcta.
Castellar de la Ribera *	
Esparreguera	
Granada, La	
Ivars d'Urgell	
Lloar, El	
Mura *	
Olesa de Montserrat	
Olot *	
Piles, Les	
Pont de Suert, El	
Reus *	
Riba-roja d'Ebre	Van enviar la Memòria corresponent a un altre ens. Posteriorment van fer la tramesa correcta.
Ribera d'Ondara *	
Riner *	Dins del termini establert van enviar un fitxer en blanc. Posteriorment van fer la tramesa correcta.
Sant Boi de Llobregat *	
Sant Cugat del Vallès *	Dins del termini establert van enviar l'expedient d'aprovació del Compte general. Posteriorment van fer la tramesa correcta.
Santa Coloma de Gramenet *	
Santa Llogaia d'Àlguema	Van enviar la Memòria complementària d'objectius programats i rendiment dels serveis. Posteriorment van fer la tramesa correcta.
Savallà del Comtat	
Tàrrrega	Van enviar un fitxer amb una anàlisi dels estats comptables consolidats.
Torroja del Priorat	
Ventalló	No han tramès la Memòria en format pdf que els ha estat sol·licitada, però anteriorment, el setembre de l'any 2013, havien lliurat a la Sindicatura una Memòria en format paper.
Viladecans	
Vilaplana	

* L'ens ha lliurat la Memòria en format pdf fora del termini atorgat per fer-ho.

